

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МЕДИКО-ПРИРОДНИЧИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

Кафедра «МЕДСЕСТРИНСТВО»

Затверджую

Заступник ректора
з навчальної роботи

С.П. Світлана ПІЛНА
«28» 09 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Клінічне медсестринство в хірургії

Ступінь вищої освіти «магістр»

Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність: 223 «Медсестринство»

Освітня програма «Медсестринство»

Миколаїв 2023

Робоча програма навчальної дисципліни «Клінічне медсестринство в хірургії» для здобувачів ступеня вищої освіти «магістр».

За спеціальністю 223 «Медсестринство»

Розробник: Белевят О.О. – старший викладач

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри медсестринства

Протокол № 2 від 26.09.2023р.

Завідувач кафедри медсестринства Габрель Р.Т.

Робочу програму погоджено Вченою радою університету

Протокол № 3 від 28.09.2023р.

Голова Вченої ради Михайло ВОЛКОВ

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»	Цикл вибірових дисциплін	
Мова викладання – Українська мова	Спеціальність: 223 «Медсестринство»	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин - 90		2-й	
		Семестр	
		3-й	
Тижневих годин для форм навчання: ОФН – 3 год.	Другий магістерський рівень	Лекції	
		12 год.	
		Семінарські, практичні	
		24 год.	
		Лабораторні	
		- год.	
Самостійна робота			
54 год.			
Вид контролю: залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:

для очної форми навчання – 90 год.: 36 год. – аудиторні заняття, 54 год. – самостійна робота (47 % до 53 %).

2. Мета та завдання навчальної дисципліни:

Мета вивчення навчальної дисципліни «Клінічне медсестринство в акушерстві і гінекології»:

- надати здобувачам вищої освіти фундаментальних та практично спрямованих аспектів шляхом вивчення методик надання кваліфікованої долікарської допомоги, виконання складних медичних маніпуляцій з діагностичною та лікувальною ціллю;

-забезпечити засвоєння загальних принципів ведення вагітності, пологів та післяпологового періоду;

-привити вміння аналізувати акушерську ситуацію та хірургічні ризики гінекологічної хворої, систематизувати та поглиблювати теоретичні знання щодо основних видів патології;

-навчити бездоганно володіти доглядом за пацієнтками з різною акушерсько-гінекологічною патологією, практичним аспектам організації роботи медичної сестри бакалавра у жіночій консультації, гінекологічному відділенні та акушерському стаціонарі.

Завдання навчальної дисципліни спрямовані на досягнення результатів навчання:

1. Забезпечити володіння сучасними стандартами надання допомоги при невідкладній акушерській та гінекологічній патології.
2. Сформувати вміння інтерпретувати клінічну анатомію жіночих статевих органів та фізіологію репродуктивної системи.
3. Навчити проводити діагностику акушерсько-гінекологічних захворювань, виявляти та оцінювати проблеми пацієнток.
4. Домогтися засвоєння клінічних протоколів і вміння застосовувати їх на практиці.
5. Сформувати розуміння правових аспектів організації акушерсько-правової допомоги.
6. Навчити визначати фактори, що впливають на планування сім'ї та розробляти заходи, спрямовані на раціональне планування сім'ї.
7. Систематизувати планування медсестринського процесу під час ведення вагітності, фізіологічних пологів та післяпологового періоду.

8. Поглибити знання про організацію роботи жіночої консультації та акушерсько-гінекологічного стаціонару.
9. Навчити працювати з сімейним лікарем.
10. Навчити здійснювати контроль за роботою молодшого медичного персоналу та стану інвентаря.
11. Привити вміння здійснювати медсестринське адміністрування.
12. Навчити забезпечувати здоровий мікроклімат у колективі.
13. Навчити брати участь у забезпеченні спостереження за здоровим і перехворілим жіночим населенням, реабілітації та диспансеризації.

У результаті вивчення курсу здобувач оволодіває такими компетентностями:

загальні компетентності:

ЗК 03. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 04. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Мати спеціалізовані концептуальні знання, набуті у процесі навчання. Вміти розв'язувати складні задачі і проблеми, які виникають у професійній діяльності. Зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, знань та пояснень, що їх обґрунтовують, до фахівців та нефахівців. Відповідати за прийняття рішень у складних умовах.

ЗК 05. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. Мати глибокі знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує постійного оновлення та інтеграції знань. Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.

ЗК 06. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. Мати досконалі знання державної мови. Вміти застосовувати знання державної мови, як усно так і письмово. Використовувати при фаховому та діловому спілкуванні та при підготовці документів державну мову. Нести відповідальність за вільне володіння державною мовою, за розвиток професійних знань.

ЗК 10. Здатність приймати обґрунтовані рішення. Знати тактики та стратегії спілкування, закони та способи комунікативної поведінки. Вміти приймати

обґрунтоване рішення, обирати способи та стратегії спілкування для забезпечення ефективної командної роботи. Використовувати стратегії спілкування та навички міжособистісної взаємодії. Нести відповідальність за вибір та тактику (способу) комунікації.

ЗК 11. Здатність працювати в команді. Знати тактики та стратегії спілкування, закони та способи комунікативної поведінки. Вміти обирати способи та стратегії спілкування для забезпечення ефективної командної роботи. Використовувати стратегії спілкування. Нести відповідальність за вибір та тактику (способу) комунікації.

ЗК 12. Навички міжособистісної взаємодії. Знати закони та способи міжособистісної взаємодії. Вміти обирати способи та стратегії спілкування для міжособистісної взаємодії Використовувати навички міжособистісної взаємодії. Нести відповідальність за вибір та тактику (способу) комунікації.

ЗК 13. Здатність діяти та знати основи етики та деонтології. Вміти застосовувати етичні навички.

спеціальні (фахові) компетентності:

СК 02. Здатність розпізнавати й інтерпретувати ознаки здоров'я і його змін, хвороби чи інвалідності (оцінка/діагноз), обмежень можливості повноцінної життєдіяльності і визначати проблеми пацієнтів при різних захворюваннях та станах. Мати спеціальні знання про людину, її органи та системи, знати методики та стандартні схеми опитування та фізикального обстеження пацієнта. Вміти провести бесіду з пацієнтом (у т.ч з дитиною), на підставі алгоритмів та стандартів, використовуючи стандартні методики провести фізикальне обстеження пацієнта. Вміти обстежити психомоторний та фізичний розвиток дитини Вміти оцінити стан здоров'я людини (у т.ч. дитини). Ефективно формувати комунікаційну стратегію при спілкуванні з пацієнтом. Вносити інформацію про стан здоров'я людини, дитини або внутрішньоутробний розвиток плоду до відповідної медичної документації. Нести відповідальність за якісний збір інформації на підставі співбесіди, опитування, огляду, пальпації, перкусії, аускультативної організації органів та систем та за своєчасне оцінювання стану здоров'я людини, психомоторного та фізичного розвитку дитини, внутрішньоутробного розвитку плоду та за прийняття відповідних дій.

СК 03. Задоволення потреб пацієнта/клієнта протягом різних періодів усього життя (включаючи процес вмирання) шляхом планування, допомоги і виконання медсестринських втручань, оцінки та корекції індивідуальних

планів догляду, створених у співпраці з пацієнтом/клієнтом, особами, що доглядають, членами сім'ї та іншими медичними і соціальними працівниками. Мати спеціальні знання про потреби пацієнта/клієнта у різні періоди життя (включаючи процес вмирання). Вміти планувати та надавати медсестринську допомогу пацієнтам/клієнтам у різні періоди життя (включаючи процес вмирання). Вміти виконувати мед сестринські втручання, враховуючи особливості різних періодів життя. Вміти оцінювати та коректувати індивідуальні плани догляду за пацієнтом/клієнтом в різні вікові періоди. Вміти співпрацювати з особами, що доглядають за пацієнтом/клієнтом, членами сім'ї та іншими медичними і соціальними працівниками в процесі вмирання пацієнта. Здатність комунікувати з різними людьми, дотичними до догляду та опіки над пацієнтами/клієнтами; створювати сприятливий мікроклімат при здійсненні мед сестринських втручань. Нести відповідальність за своєчасність та правильність виконання самостійних медсестринських втручань.

СК 04 Застосовування медсестринських навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій для забезпечення пацієнтові/клієнтові гідного ставлення, приватності/інтимності/, конфіденційності, захисту. Мати спеціальні знання про гідне ставлення до пацієнта/клієнта, вимоги щодо забезпечення приватності/інтимності/, конфіденційності, захисту його прав, фізичних, психологічних та духовних потреб на засадах транскультурального медсестринства, толерантної та неосудної поведінки. Вміти забезпечувати пацієнту/клієнту при виконанні медсестринських втручань та дій приватність/інтимність/, конфіденційність, захист його прав. Вміти задовольняти фізичні, психологічні та духовні потреби пацієнта/клієнта на засадах транскультурального медсестринства. Підтримувати конфіденційність, захист прав пацієнта/клієнта при задоволенні його потреб, при цьому звертаючи увагу оточення на дотримання цих вимог. Самостійне і відповідальне виконання доручених мед сестринських втручань з дотриманням конфіденційності та прав пацієнта/клієнта, його прав, фізичних, психологічних та духовних потреб на засадах транскультурального медсестринства, толерантної та неосудної поведінки медсестринства, толерантної та неосудної поведінки.

СК 05. Здатність ефективно застосовувати сукупність медсестринських навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій для забезпечення догляду на основі холістичного (цілісного) підходу, враховуючи задоволення потреб пацієнта у комфорті, харчуванні, особистій гігієні та здатності особи задовольняти свої щоденні потреби. Мати спеціальних знання про людину, її

органи та системи; алгоритми та стандартні схеми призначення харчування при лікуванні захворювань. Вміти визначати, на підставі попереднього та клінічного діагнозу, характер харчування при лікуванні захворювань; забезпечувати руховий режим та особисту гігієну. Формувати та донести до пацієнта, фахівців висновки щодо харчування при лікуванні захворювання; залучати оточення пацієнта до задоволення гігієнічних та фізіологічних потреб. Нести відповідальність за обґрунтованість визначення харчування при лікуванні захворювання, за своєчасність та акуратність виконання гігієнічних і фізіологічних процедур.

СК 06. застосовувати сукупність медсестринських навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій при оцінці функціонального стану пацієнтів/клієнтів, підготовці їх до діагностичних досліджень та зборі біологічного матеріалу для лабораторних досліджень. Мати спеціальні знання про людину, її органи та системи, стандартні методики проведення лабораторних та інструментальних досліджень. Вміти аналізувати результати лабораторних та інструментальних досліджень та на їх підставі оцінити інформацію щодо діагнозу хворого. Формувати та донести до пацієнта та фахівців висновки щодо необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень. Нести відповідальність щодо оцінювання результатів лабораторних та інструментальних досліджень.

СК 07. Збереження власного здоров'я фахівця при здійсненні догляду, виконанні маніпуляцій та процедур, при переміщенні і транспортуванні пацієнта/клієнта. Мати спеціальні знання про правила асептики, антисептики та інфекційної безпеки, при здійсненні догляду, виконанні маніпуляцій та процедур, при переміщенні та транспортуванні пацієнта/клієнта. Вміти дотримуватись правил асептики, антисептики та інфекційної безпеки при здійсненні догляду за пацієнтом, виконанні маніпуляцій та процедур, при різних видах переміщення та транспортування пацієнта/клієнта. Здатність комунікативно залучати оточення пацієнта/клієнта, медичних працівників для вирішення завдань інфекційної безпеки, здійснення його переміщення та транспортування. Нести персональну відповідальність за дотримання інфекційної безпеки в закладі охорони здоров'я, домашніх умовах, за безпечне переміщення та транспортування пацієнта/клієнта

СК 08. Профілактична діяльність медичної сестри, направлена на збереження і зміцнення здоров'я. Мати спеціальні знання про стандарти якості надання медичної допомоги медичними сестрами, методи профілактики різних захворювань, об'єм і методи інформування. Вміти проводити профілактичні

заходи, спрямовані на збереження і зміцнення здоров'я пацієнта та профілактику захворювань. Вміти інформувати пацієнта про ці захворювання. Залучення до даного виду діяльності компетентних фахівців профілактичної медицини, забезпечення навчання пацієнта. Вміти самостійно виконувати плани попередження захворювань та відповідати за їх якість та своєчасність захворювань й інформування та навчання пацієнта та членів його родини навчання пацієнта та членів його родини при різних захворюваннях. Ефективно навчати пацієнта і членів його родини (оточення) принципам здорового способу життя та профілактики різних захворювань. оточення методам запобігання поширення хвороб, заходам реабілітації.

СК 09. Здатність здійснювати організацію, впровадження та контроль медсестринського процесу в паліативній та хоспісній допомозі. Здатність здійснювати організацію, впровадження та контроль медсестринського процесу в паліативній та хоспісній допомозі.

СК 12. Визначення групової належності лікарських засобів, особливостей їх фармакокінетики та фармакодинаміки Знати: - систему базових знань з фармакології та медичної рецептури; - систему базових знань з клінічної фармакології; - чинники, що спричиняють виникнення змін метаболізму внаслідок дії фармакологічних засобів, збільшенню ризику розвитку побічних явищ; - фармакокінетичні та фармакодинамічні параметри медикаментів та їх комбінацій; - особливості взаємодії лікарських засобів, корекцію небажаної дії ліків Вміти: - розбиратись в питаннях сумісності фармакологічних препаратів; - визначати можливі прояви побічної дії та симптоми передозування медикаментів, методи їх попередження і лікування; - враховувати особливості фармакокінетики та фармакодинаміки медикаментів при компромісній функції різних органів та систем. Уміння застосовувати клінічні протоколи при реалізації плану діагностики та лікування, враховуючи рекомендації лікуючого лікаря та погоджуючи свої дії з пацієнтом. Автономно та відповідально застосовувати знання фармакодинаміки та фармакокінетики при виконанні призначень лікаря.

СК 13. Здатність виявляти зв'язок клінічних проявів захворювань з результатами додаткових методів дослідження. Знати: клінічні прояви захворювань; - дані додаткових методів досліджень при різній патології. Вміти: - використовувати основні методи медсестринського обстеження пацієнтів різного профілю; - інтерпретувати результати додаткових методів дослідження; - обґрунтовувати призначення етіотропної, патогенетичної та симптоматичної терапії. Дотримання етичних принципів та деонтологічних

норм у спілкуванні з пацієнтами та їх оточенням з метою отримання згоди для проведення досліджень та виконання призначень лікаря. Здатність самостійно робити виважені висновки та обгрунтовані судження відповідно до результатів дослідження пацієнта.

СК 14. Здатність організувати та надавати невідкладну допомогу при різних гострих станах. Знати: - організацію медичної допомоги та особливості роботи медичної сестри у відділеннях інтенсивної терапії та реанімаційному відділенні. Вміти: - організувати медичну допомогу у відділеннях інтенсивної терапії та реанімаційному відділенні. Володіти навичками психотерапії, спілкуванні з пацієнтами та їх оточенням. Швидко орієнтуватися в ситуації, диференційовано підходити до етапності надання медичної допомоги при гострих станах надання невідкладної допомоги при різних видах гострих та термінальних станів. надавати невідкладну допомогу при гострих та термінальних станах; - виконувати реанімаційні заходи; - застосовувати сучасні інфузійні розчини відповідно до нормативно-директивних документів МОЗ України; Здатність організувати та надавати невідкладну допомогу в надзвичайних ситуаціях у мирний та воєнний час.

СК 15. Здатність організувати та надавати невідкладну допомогу в надзвичайних ситуаціях у мирний та воєнний час. Знати: - етапи та зміст тактичної медицини; - обсяги та послідовність надання військово-медичної допомоги. Вміти: - проводити медичне сортування поранених та потерпілих; - транспортувати пацієнтів при термінальних станах, пораненнях, травмах та ушкодженнях з місць катастроф та бойових дій; - надавати невідкладну допомогу потерпілому в залежності від суті ушкодження. Володіти навичками психотерапії в спілкуванні з Пораненими та покаліченими. Відповідальність за правильність сортування та надання оптимальної медичної допомоги.

рограмними результатами навчання, які визначені освітньо-професійною програмою «Медсестринство» другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 223 Медсестринство та яких повинні досягти здобувачі вищої освіти після завершення вивчення дисципліни «Клінічне медсестринство в акушерстві і гінекології», є:

ПРН 1. Проводити медсестринське суб'єктивне й об'єктивне обстеження різних органів, систем пацієнта та оцінювати отримані дані в умовах закладів охорони здоров'я, вдома, шляхом спілкування з пацієнтами різних вікових груп, їх родичами, хворою дитиною чи її батьками; уміти збирати скарги,

анамнез захворювання та життя, алергологічний та епідеміологічний анамнез, оцінювати анамнестичні дані.

ПРН 2. Проводити медсестринську діагностику, виявляти та оцінювати проблеми пацієнта в умовах закладів охорони здоров'я, непередбачуваних обставин та вміти: виявляти дійсні проблеми пацієнта; оцінювати їх першочерговість, установлювати медсестринський діагноз.

ПРН 3. Планувати медсестринські втручання в умовах закладів охорони здоров'я, вдома, непередбачуваних обставин та вміти складати план медсестринських втручань для вирішення дійсних та супутніх проблем пацієнтів різного віку; здійснювати взаємозалежні медсестринські функції.

ПРН 7. Брати участь у забезпеченні спостереження за здоровим та перехворілим населенням, його реабілітації, ДО в умовах закладів охорони здоров'я, вдома, громаді та користуючись чинними наказами МОЗУ вміти: вести ДО населення; робити розрахунок та аналіз статистичних показників ефективності диспансеризації; проводити роз'яснювальну роботу серед пацієнтів різних диспансерних груп; вести облік груп здоров'я; розраховувати та оцінювати окремі показники комплексної дії мікроклімату на організм людини; визначати етапи медико-соціальної реабілітації пацієнта, завдання до кожного етапу; складати комплекс реабілітаційних заходів залежно від профілю, перебігу, періоду захворювання; проводити перепис дитячого населення.

ПРН 8. Виконувати медичні маніпуляції з метою забезпечення санітарнопротиепідемічного режиму, стабілізації функціонального стану організму, особистої гігієни, харчування пацієнта.

ПРН 9. Демонструвати вміння ефективної професійної комунікації в усній, письмовій формах українською та іноземною мовами для реалізації академічної мобільності, ефективного обміну професійною інформацією.

ПРН 10. Застосовувати широкий спектр клінічних умінь й сучасних інноваційних діагностичних та лікувальних технологій з метою безпечного пацієнтоцентрованого догляду відповідно до клінічних протоколів та правових стандартів медсестринства.

ПРН 11. Інтерпретувати та враховувати у клінічній практиці особливості клінічної фармакокінетики, фармакодинаміки, побічної дії та взаємодії основних груп лікарських засобів.

ПРН 12. Виписувати, зберігати та використовувати основні параметри фармакокінетики фармакологічних засобів з метою їх раціонального призначення.

ПРН 13. Правильно організовувати зберігання та транспортування фармацевтичних товарів; прогнозувати можливі зміни їх хімічної структури та фізико-хімічних властивостей під впливом факторів зовнішнього середовища в процесі транспортування, зберігання та експлуатації.

ПРН 14. Вміти підготувати пацієнта, здійснити забір і скерування біологічного матеріалу на лабораторне та інструментальне дослідження.

ПРН 15. Використовувати прості і доступні під час масових обстежень і спостережень методи, апаратуру біохімічного аналізу; володіти найбільш поширеними методиками біохімічного обстеження організму людини.

ПРН 18. Надавати екстрену долікарську медичну допомогу на підставі діагнозу гострого невідкладного стану, а також в надзвичайних ситуаціях у мирний та воєнний час.

ПРН 20. Своєчасно та належно вести медсестринську документацію відповідно до чинного законодавства, використовуючи необхідні комп'ютерні технології, здійснювати моніторинг та аналіз документації.

3. Програма навчальної дисципліни.

Кредит1. Структура і організація акушерсько-гінекологічної допомоги в Україні. Медсестринський процес у фізіологічному акушерстві.

Тема 1. Організація та особливості медсестринської роботи магістра в жіночій консультації та гінекологічному відділенні. Диспансеризація. Особливості організації роботи медичних сестер в жіночій консультації та акушерських стаціонарах. Організаційна структура акушерсько-гінекологічної служби, державні та відомчі документи, які регламентують діяльність акушерсько-гінекологічної служби України. Основні законодавчі та нормативно-правові акти в сфері охорони здоров'я населення України. Стратегічні напрямки програми медичних гарантій. Гарантовані пакети медичних послуг. Медсестринські теорії і концептуальні моделі, які діють у сучасних умовах. Впровадження в акушерсько-гінекологічну практику медсестринського процесу, його етапів. Міжособистісні аспекти спілкування. Принципи медичної етики і деонтології при обстеженні, лікуванні, догляді за пацієнтками та під час спілкування з їхніми родичами. Вивчення режимних Наказів МОЗ України з дотримання санітарно-гігієнічного та

протиепідемічного режиму у жіночій консультації та відділеннях пологового будинку. Заходи профілактики поширення інфекційних захворювань серед медичних працівників та пацієнток акушерських стаціонарів. Роль медичної сестри у реалізації плану попередження поширення інфекційних захворювань в акушерських стаціонарах.

Тема 2. Медсестринський процес під час вагітності. Перинатальна охорона плода. Розвиток плідного яйця в залежності від терміну вагітності. Ендокринологія ембріонального та фетального періодів. Критичні періоди розвитку плода. Ознаки зрілості плода. Фізіологічні зміни в організмі жінки при вагітності. Пренатальна діагностика в різні терміни гестації. Особливості метаболізму вагітної. Психологічні реакції під час вагітності. Клінічний перебіг вагітності по триместрах. Методи обстеження вагітної в різні строки. Методи визначення стану плода (КТГ, біофізичний профіль, доплерометрія тощо). Антенатальна охорона плода та імунологічні взаємини матері і плода. Імуноконфліктна вагітність. Гігієна та дієтика вагітних. Ведення фізіологічної вагітності по триместрах. Принципи антенатальної охорони плода. Визначення 30-тижневого терміну вагітності, оформлення допологової відпустки та обмінної карти. Ведення гравідограми. Вагітність та екстрагенітальна патологія. Невиношування вагітності у різні терміни гестації. Профілактика передчасних пологів. Дистрес плода та затримка розвитку плода. Жіночий таз в акушерському відношенні. Плід як об'єкт пологів. Антенатальні шкідливі фактори (споживання наркотиків, алкоголю, куріння тощо). Фармопіка та медикаментозна терапія під час вагітності.

Тема 3. Медсестринський процес під час фізіологічних пологів. Фізіологічні зміни в організмі жінки у зв'язку з пологами. Фізіологія скоротливої функції матки в пологах. Клінічний перебіг фізіологічних пологів. Роль медичної сестри магістра у психо-профілактичній допомозі до пологів. Ведення фізіологічних пологів. Присутність партнера при пологах. Поняття про партограму. Роль медичної сестри у спостереженні за роділлею у першому періоді пологів. Особливості перебігу другого періоду пологів, біомеханізм пологів, уявлення про потуги. Знеболення в акушерстві (знеболення пологів, малих акушерських операцій, кесарева розтину тощо). Перебіг послідового періоду. Ознаки відшарування плаценти. Тактика ведення III-го періоду пологів. Поняття про фізіологічну крововтрату у пологах. Проведення першого туалету новонародженого у пологовій залі. Оцінка стану новонародженого за шкалою Апгар. Показання для прийому і переводу вагітних, роділь і породіль в обсерваційне відділення пологового будинку.

Кредит 2. Медсестринський процес при патологічних пологах.

Тема 4. Медсестринський процес при патологічних пологах. Анатомічно і клінічно вузький таз. Вузькі тази та особливості біомеханізмів пологів.

Класифікація, діагностика. Клінічний перебіг та ведення пологів при функціонально та анатомічно звужених тазах. Сучасні принципи діагностики розвитку клінічно вузького тазу (ознаки Вастена, Цангемейстера). Ступені звуження анатомічно вузького тазу, тактика ведення вагітності і пологів в залежності від акушерської ситуації. Принципи надання невідкладної медичної допомоги у разі розвитку клінічно вузького тазу. Роль медичної сестри магістра у проведенні догляду за пацієнтками. Неправильні положення плода: діагностика, ведення пологів, ускладнення. Основні причини виникнення. Сучасні підходи до класифікації. Принципи проведення діагностики. Основні ускладнення для розвитку плода, перебігу вагітності та пологів. Підходи до корекції неправильного положення плода під час вагітності. Профілактика розвитку неправильного положення плода. Принципи ведення вагітності, пологів у разі неправильного положення плода у порожнині матки.

Тема 5. Медсестринський процес при фізіологічному післяпологовому періоді. Післяпологові захворювання матері і новонародженого. Перебіг та ведення нормального післяпологового періоду. Консультування щодо методів контрацепції в післяпологовому періоді. Принципи грудного вигодовування. Перебіг раннього та пізнього післяпологового періодів. Зміни в організмі породіллі. Динаміка інволюції матки. Характер лохий. Поняття про лохіометру. Лактація. Відмінності молозива від грудного молока. Лактостаз. Природне вигодовування та ведення лактації. Протипоказання до раннього прикладання дитини до грудей. Основні труднощі грудного годування з боку матері і дитини. Роль медичної сестри у догляді за породіллею. Туалет породіллі. Протипоказання до сумісного перебування. Режим післяпологового відділення. Ускладнення, які виникають у післяпологовому періоді. Методи оцінки стану породіллі. Принципи діагностики ускладнень раннього та пізнього післяпологового періоду. Післяпологові інфекційні захворювання. Форми післяпологової інфекції за С.В.Сазоновим і А.В.Вальтерсом, клінічні симптоми, діагностика, принципи лікування.

Тема 6. Медсестринський процес при гестозах вагітних. HELLP-синдром. Ранні гестози: етіологія, класифікація, клініка, діагностика. Лікування, тактика ведення вагітності. Гіпертензивні розлади. Преєклампсія.

Лікування прееклампсії. Еклампсія. Етіологія, класифікація, клініка, діагностика. Тактика ведення вагітності та пологів. Прегестоз, участь медичної сестри у діагностиці та лікуванні даної патології. Роль медсестри у діагностиці та наданні невідкладної допомоги при важких формах пізнього гестозу, профілактика виникнення. HELLP-синдром: клінічні симптоми та лікування. Рідкісні форми гестозів вагітних: клініка, діагностика, лікування.

Тема 7. Медсестринський процес при акушерських кровотечах, аномаліях скоротливої активності матки. Класифікація, клініка, діагностика самовільних викиднів. Участь медичної сестри у наданні невідкладної допомоги та профілактиці викиднів. Кровотечі в другій половині вагітності: причини, клініка, діагностика. Медсестринська тактика при передлежанні плаценти, передчасному відшаруванні нормально розташованої плаценти. Кровотечі в послідовому та ранньому післяпологовому періоді. Роль медичної сестри при наданні невідкладної медичної допомоги при гіпотонічних кровотечах, прирощенні плаценти. Клініко-діагностичні критерії геморагічного шоку. Основні принципи організації переливання крові та її компонентів. Планування медсестринського догляду за роділлею та породіллею після перенесеної кровотечі. Класифікація аномалій пологової діяльності. Сучасні діагностичні критерії різних видів аномалій пологової діяльності. Сучасні підходи у лікуванні та наданні невідкладної медичної допомоги у разі розвитку аномалій пологової діяльності. Роль медичної сестри магістра у проведенні діагностики, наданні медичної допомоги, проведенні профілактики розвитку аномалій пологової діяльності. Складання плану догляду середнім медичним персоналом за роділлею та породіллею після перенесених аномалій пологової діяльності. Можливі ускладнення виникнення аномалій пологової діяльності для матері, плода та новонародженої дитини.

Тема 8. Участь медичної сестри магістра у наданні невідкладної допомоги в акушерстві і гінекології. Основні види гінекологічних захворювань, які потребують невідкладної допомоги. Позаматкова вагітність: причини, класифікація, діагностика, клініка, долікарська невідкладна допомога. Апоплексія яєчника: причини, клінічні форми, діагностика, долікарська невідкладна допомога. Перекручування ніжки кістоми яєчника: причини, клініка, діагностика, невідкладна долікарська допомога. Травми зовнішніх статевих органів, перша медична допомога при ушкодженні зовнішніх статевих органів, піхви, матки. Показання та протипоказання до транспортування хворих, які потребують невідкладної допомоги. Травматизм в акушерстві. Розриви зовнішніх статевих органів, піхви, шийки матки в

пологах. Розриви матки під час вагітності та в пологах. Гематоми в акушерстві та гінекології. Травматизм при акушерських та гінекологічних операціях.

Кредит 3. Участь медичної сестри магістра при лікуванні гінекологічних хворих

Тема 9. Участь медичної сестри магістра у обстеженні гінекологічних хворих, прекоцепційній підготовці. Гінекологічний анамнез, його особливості та роль у визначенні діагнозу. Етапи обстеження гінекологічних хворих. Роль медичної сестри магістра в проведенні суб'єктивного гінекологічного обстеження. Збір спеціального акушерсько-гінекологічного анамнезу: менструальної, статевої, генеративної та секреторної функцій жінки. Участь медсестри у спеціальному гінекологічному обстеженні: огляді зовнішніх статевих органів, обстеженні за допомогою піхвових дзеркал, пальцьовому та бімануальному обстеженні, ректальному та ректо-абдомінальному обстеженні. Додаткові методи обстеження в гінекології: лабораторні (бактеріоскопічне, онкоцитологічне, кольпоцитологічне, бактеріологічне); інструментальні (біопсія, зондування порожнини матки, пункція черевної порожнини через заднє склепіння піхви); апаратні (рентгенологічний, ендоскопічний, УЗД). Підготовка пацієнтки, інструментарію та матеріалів для проведення обстеження.

Тема 10. Медсестринський процес при запальних захворюваннях жіночих статевих органів. Біоценоз піхви. Етіологія, патогенез, класифікація запальних захворювань жіночих статевих органів. Шляхи поширення інфекції в організмі. Запальні захворювання неспецифічної етіології: види збудників, типи класифікацій залежно від стадії перебігу захворювання та за локалізацією запального процесу (бартолініт, вульвіт, кольпіт, ендocerвіцит, ендометрит, аднексит, параметрит, пельвіоперитоніт), клінічний перебіг, діагностика, методи лікування. Медсестринський догляд за хворими. Специфічні запальні хвороби: збудники, що їх спричинюють, захворювання, що передаються статевим шляхом (ЗПСШ). Роль медсестри в санітарно-освітній роботі по профілактиці статевих інфекцій. Гонорейні захворювання у жінок: класифікація, клініка, діагностика, принципи лікування, критерії виліковування. Туберкульоз геніталій. Паразитарні захворювання жіночих статевих органів: характеристика збудників, принципи лікування, критерії виліковування. Вірусні захворювання жіночих статевих органів. СНІД. Принципи профілактики захворювань, що передаються статевим шляхом.

Тема 11. Медсестринський процес при патології шийки матки, тіла матки. Пухлини яєчників. Загальне уявлення про пухлиноподібні утворення та справжні пухлини жіночих статевих органів. Характеристика доброякісних пухлин. Доброякісні пухлини матки, частота поширення. Сучасні теорії етіопатогенезу. Класифікація. Клініка. Методи діагностики. Види лікування- консервативне (гормональна, симптоматична терапія) та хірургічне (радикальне, напіврадикальне, консервативне). Показання до проведення оперативного лікування. Доброякісні пухлини яєчників. Кісти та кістоми: класифікація, клініка, діагностика. Принципи медсестринського догляду. Фонові та передракові захворювання шийки матки. Гіперпластичні процеси ендометрія. Сучасні методи лікування фонових та передракових захворювань шийки матки (лазерокоагуляція та радіохвильова ексцизія).

Тема 12. Медсестринський процес при безплідді. Сучасні репродуктивні технології. Основні діагностичні критерії різних форм безпліддя. Жіноче та чоловіче безпліддя. Причини та класифікація жіночого безпліддя. Обстеження подружніх пар зі скаргами на відсутність вагітності. Обстеження чоловіка (спермограма). Визначення овуляції у жінки. Дослідження прохідності маткових труб, спеціальні додаткові обстеження. Методи лікування жіночого безпліддя. Профілактика. Сучасні діагностично-лікувальні (лапароскопічні) технології для діагностики і лікування безпліддя.

Тема 13. Участь медичної сестри магістра при лікуванні гінекологічних хворих. Види допомоги хворим із гінекологічною патологією (амбулаторна, стаціонарна, санаторно-курортна); характер лікування (консервативне та хірургічне). Консервативне лікування: загальне та місцеве (ванночки, спринцювання, тампони), показання, протипоказання, техніка виконання. Загальні принципи медикаментозного лікування в гінекології. Основні види фізіотерапевтичних процедур. Санаторно-курортне лікування хворих із гінекологічною патологією. Оперативне лікування гінекологічних хворих. Передопераційна підготовка. Підготовка операційної, інструментів, перев'язувального матеріалу. Післяопераційний догляд за гінекологічними хворими.

Тема 14. Участь медичної сестри магістра у плануванні сім'ї. Нормативно - правове забезпечення послуг з планування сім'ї. Організація служби планування сім'ї: структура, мета, завдання. Актуальність планування сім'ї для збереження репродуктивного здоров'я. Нормативно - правове забезпечення послуг з планування сім'ї. Обліково - звітна документація та показники репродуктивного здоров'я. Нормативно-правове забезпечення

організації охорони репродуктивного здоров'я населення. Основи консультування. Етика та деонтологія медичної сестри магістра. Основні критерії періоду статевого дозрівання. Менархе. Гігієна періоду статевого дозрівання. Фази менструального циклу, їх регуляція. Сучасні методи контрацепції. Поняття про природне планування сім'ї, переваги та недоліки. Сперміциди. Гормональна контрацепція, покази та протипокази. ВМК, ефективність, переваги застосування під час грудного годування. Метод лактаційної аменореї, недоліки метода. Невідкладна контрацепція. Добровільна хірургічна стерилізація. Статеві інфекції. Участь медичної сестри в санітарно-освітницькій роботі щодо планування сім'ї і профілактики захворювань, що передаються статевим шляхом.

4. Структура навчальної дисципліни

Назва тем і кредитів	Денна форма				
	Кількість годин				
	Всього	У тому числі			
		Л	Пр.	Лаб.	С.р.
1	2	3	4	5	7
Кредит1. Структура і організація акушерсько-гінекологічної допомоги в Україні. Медсестринський процес у фізіологічному акушерстві.					
Тема 1. Організація та особливості медсестринської роботи магістра в жіночій консультації та гінекологічному відділенні . Диспансеризація. Особливості організації роботи медичних сестер в жіночій консультації та акушерських стаціонарах. Організаційна структура акушерсько-гінекологічної служби, державні та відомчі документи, які регламентують діяльність акушерсько-гінекологічної служби України. Основні законодавчі та нормативно-правові акти в сфері охорони здоров'я населення України.	12		2		10
Тема 2. Медсестринський процес під час вагітності. Перинатальна охорона плода. Розвиток плідного яйця в залежності від терміну	8		2		6

вагітності. Ендокринологія ембріонального та фетального періодів. Критичні періоди розвитку плода. Ознаки зрілості плода. Фізіологічні зміни в організмі жінки при вагітності. Пренатальна діагностика в різні терміни гестації. Особливості метаболізму вагітної. Психологічні реакції під час вагітності. Клінічний перебіг вагітності по триместрах. Методи обстеження вагітної в різні строки.					
Тема 3. Медсестринський процес під час фізіологічних пологів. Фізіологічні зміни в організмі жінки у зв'язку з пологами. Фізіологія скоротливої функції матки в пологах. Клінічний перебіг фізіологічних пологів. Роль медичної сестри магістра у психо-профілактичній допомозі до пологів. Ведення фізіологічних пологів. Присутність партнера при пологах. Поняття про партограму. Роль медичної сестри у спостереженні за роділлею у першому періоді пологів. Особливості перебігу другого періоду пологів, біомеханізм пологів, уявлення про потуги. Знеболення в акушерстві (знеболення пологів, малих акушерських операцій, кесарева розтину тощо).	10	2	2		6
Разом за кредитом 1	30	4	4		22
Кредит 2. Медсестринський процес при патологічних пологах.					
Тема 5. Медсестринський процес при фізіологічному післяпологовому періоді. Післяпологові захворювання матері і новонародженого. Перебіг та ведення нормального післяпологового періоду. Консультування щодо методів контрацепції в післяпологовому	10	2	4		4

періоді. Принципи грудного вигодовування. Перебіг раннього та пізнього післяпологового періодів. Зміни в організмі породіллі. Динаміка інволюції матки.					
Тема 6. Медсестринський процес при гестозах вагітних. HELLP-синдром. Ранні гестози: етіологія, класифікація, клініка, діагностика. Лікування, тактика ведення вагітності. Гіпертензивні розлади. Преєклампсія. Лікування преєклампсії. Еклампсія. Етіологія, класифікація, клініка, діагностика. Тактика ведення вагітності та пологів. Прегестоз, участь медичної сестри у діагностиці та лікуванні даної патології. Роль медсестри у діагностиці та наданні невідкладної допомоги при важких формах пізнього гестозу, профілактика виникнення.	10	2	2		6
Тема 8. Участь медичної сестри магістра у наданні невідкладної допомоги в акушерстві і гінекології. Основні види гінекологічних захворювань, які потребують невідкладної допомоги. Позаматкова вагітність: причини, класифікація, діагностика, клініка, долікарська невідкладна допомога. Апоплексія яєчника: причини, клінічні форми, діагностика, долікарська невідкладна допомога. Перекручування ніжки кістоми яєчника: причини, клініка, діагностика, невідкладна долікарська допомога.	10	2	4		4
Разом за кредитом 2	30	6	10		14
Кредит 3. Участь медичної сестри магістра при лікуванні гінекологічних хворих					
Тема 9. Участь медичної сестри магістра у обстеженні гінекологічних хворих, прекоцепційній підготовці. Гінекологічний анамнез, його особливості та роль у визначенні діагнозу. Етапи обстеження	10	2	2		6

гінекологічних хворих. Роль медичної сестри магістра в проведенні суб'єктивного гінекологічного обстеження. Збір спеціального акушерсько-гінекологічного анамнезу: менструальної, статевої, генеративної та секреторної функцій жінки.					
Тема 10. Медсестринський процес при запальних захворюваннях жіночих статевих органів. Біоценоз піхви. Етіологія, патогенез, класифікація запальних захворювань жіночих статевих органів. Шляхи поширення інфекції в організмі. Запальні захворювання неспецифічної етіології: види збудників, типи класифікацій залежно від стадії перебігу захворювання та за локалізацією запального процесу (бартолініт, вульвіт, кольпіт, ендоцервіцит, ендометрит, аднексит, параметрит, пельвіоперитоніт), клінічний перебіг, діагностика, методи лікування	4		2		2
Тема 11. Медсестринський процес при патології шийки матки, тіла матки. Пухлини яєчників. Загальне уявлення про пухлиноподібні утворення та справжні пухлини жіночих статевих органів. Характеристика доброякісних пухлин. Доброякісні пухлини матки, частота поширення. Сучасні теорії етіопатогенезу. Класифікація. Клініка. Методи діагностики	4		2		2
Тема 12. Медсестринський процес при безплідді. Сучасні репродуктивні технології. Основні діагностичні критерії різних форм безпліддя. Жіноче та чоловіче безпліддя. Причини та класифікація жіночого безпліддя. Обстеження подружніх пар зі скаргами на відсутність вагітності. Обстеження чоловіка (спермограма). Визначення овуляції у жінки.	6		2		4
Тема 13. Участь медичної сестри магістра при лікуванні	4		2		2

гінекологічних хворих. Види допомоги хворим із гінекологічною патологією (амбулаторна, стаціонарна, санаторно-курортна); характер лікування (консервативне та хірургічне). Консервативне лікування: загальне та місцеве (ванночки, спринцювання, тампони), показання, протипоказання, техніка виконання. Загальні принципи медикаментозного лікування в гінекології					
Тема 14. Участь медичної сестри магістра у плануванні сім'ї. Нормативно - правове забезпечення послуг з планування сім'ї. Організація служби планування сім'ї: структура, мета, завдання. Актуальність планування сім'ї для збереження репродуктивного здоров'я. Нормативно - правове забезпечення послуг з планування сім'ї. Обліково - звітна документація та показники репродуктивного здоров'я. Нормативно-правове забезпечення організації охорони репродуктивного здоров'я населення.	2				2
Разом за кредитом 3	30	2	10		18
Всього годин	90	12	24		54

5. Теми практичних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Клінічне медсестринство в акушерстві і гінекології. Репродуктивне здоров'я.	4
2.	Організація та особливості роботи медичної сестри магістра в жіночій консультації та гінекологічному відділенні. Диспансеризація.	4
3.	Медсестринський процес під час фізіологічних пологів.	4
4.	Медсестринський процес при патологічних пологах. Анатомічно і клінічно вузький таз.	4
5.	Медсестринський процес при акушерських кровотечах, аномаліях скоротливої активності матки.	4
6.	Участь медичної сестри магістра у плануванні сім'ї. Нормативно - правове забезпечення послуг з планування сім'ї.	4
Всього		24

6. Самостійна робота

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Вплив умов воєнного стану на жіноче здоров'я. Особливості та медико-тактичні характеристики психологічних та фізичних впливів на здоров'я жінки при різного виду аваріях, стихійних лихах та в умовах воєнного стану. Принципи лікувально-евакуаційного забезпечення вагітних жінок в осередках масового ураження.	10
2.	Клінічне обстеження впливу шкідливих звичок на внутрішньо-утробний розвиток плода	4
3.	Сучасні методи знеболення пологів. Роль медсестри магістра в психологічній підготовці жінки до пологів.	4
4.	Перинатальний скринінг. Діагностика стану плода. Клінічне обстеження пацієнок з аномаліями пологової діяльності. Клінічне обстеження пацієнок з пологовим травматизмом.	8
5.	Клінічне обстеження пацієнок з претоксикозом. Клінічне обстеження пацієнок з рідкісними формами пізнього гестозу. Клінічне обстеження пацієнок з HELLP – синдромом.	4
	6.Клінічне обстеження пацієнок з передраковими захворюваннями шийки матки. Клінічне обстеження пацієнок з нейро-ендокринними синдромами. Клінічне обстеження пацієнок з мастопатією. Клінічне обстеження пацієнок з TORCH – інфекцією. Клінічне обстеження пацієнок з безпліддям. Сучасні методи лікування.	24
Всього		54

7. Методи навчання

При організації навчального процесу з даної дисципліни використовуються методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

- в аспекті передачі і сприйняття навчальної інформації: словесні (розповідь, лекція, бесіда); наочні (ілюстрація, демонстрація); практичні (досліди, вправи, реферати).

- в аспекті логічності, мислення: пояснювально-ілюстративні; репродуктивні; проблемного викладу; індуктивні та дедуктивні; частково-пошукові; дослідницькі.

- в аспекті управління навчанням: навчальна робота під керівництвом викладача; самостійна робота.

8. Методи контролю

Контрольні заходи, які проводяться в університеті визначають відповідність рівня набутих здобувачами знань, умінь та навичок вимогам нормативних документів щодо вищої освіти і забезпечують своєчасне

коригування навчального процесу. Протягом семестру проводиться поточний контроль. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки здобувачів за визначеною темою (навчальним елементом). Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та здобувачами, управління навчальною мотивацією здобувачів. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується як викладачем – для коригування методів і засобів навчання, – так і здобувачами – для планування самостійної роботи. Поточний контроль проводиться у формі усного опитування, письмового експрес-контролю, виступів здобувачів при обговоренні теоретичних питань, а також у формі тестування. Система оцінювання сформованих компетентностей здобувачів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, практичні заняття, а також виконання самостійної роботи.

Поточне оцінювання знань здобувачів здійснюється на семінарських, практичних заняттях під час усного опитування, розгляду ситуацій, виконання практичних завдань та ін. за такими критеріями:

- розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;

- ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни; ознайомлення з рекомендованою літературою, чинною нормативною базою, а також статтями у періодичних виданнях, в яких висвітлені питання, що розглядаються;

- вміння поєднувати теорію з практикою при розгляді практичних ситуацій, розв'язанні задач, проведенні розрахунків у процесі виконання завдань, винесених на розгляд в аудиторії;

- логіка, структура, стиль викладання матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки;

- правильність виконання практичних завдань.

Самостійна робота здобувачів з дисципліни повинна забезпечити:

- системність знань та засобів навчання;

- володіння розумовими процесами;

- мобільність і критичність мислення;

- володіння засобами обробки інформації;

- здібність до творчої праці.

Загальними критеріями, за якими здійснюється оцінювання позааудиторної самостійної роботи здобувачів, є: глибина і міцність знань, рівень мислення, вміння систематизувати знання за окремими темами, робити обґрунтовані висновки, володіння категорійним апаратом, навички і прийоми виконання практичних завдань, вміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та обробку, самореалізація на практичних і лабораторних заняттях.

Одним із головних аспектів організації самостійної роботи є розробка форм і методів організації контролю за самостійною роботою здобувачів.

Навчальний матеріал дисципліни, передбачений робочим навчальним планом для засвоєння здобувачами в процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався при проведенні аудиторних навчальних занять.

Підсумковий контроль забезпечує оцінку результатів навчання здобувачів певного освітньо-кваліфікаційного рівня на проміжних або заключному етапах їх навчання. Він включає семестровий контроль – залік.

9. Розподіл балів, які отримують здобувачі

Розподіл балів, які отримують здобувачі під час аудиторних занять та самостійної роботи впродовж семестру, наведений в таблиці 1.

Під час іспиту застосовується наступна шкала оцінювання:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Питання до заліку:

1. Вкажіть основні принципи надання акушерсько-гінекологічної допомоги населенню України та її правові аспекти.
2. В чому полягають особливості організації роботи медичних сестер магістрів у жіночій консультації та акушерському стаціонарі?
3. Які основні принципи диспансерного нагляду жіночого населення?
4. Охарактеризуйте суть медсестринського процесу в акушерсько-гінекологічних клініках.

5. Назвіть основні принципи медичної етики і деонтології в акушерсько-гінекологічній клініці.
6. Яка структура акушерського стаціонару? Назвіть принципи роботи приймального відділення пологового будинку.
7. Назвіть основні правила дотримання санітарно-гігієнічного режиму пологового відділення. Вкажіть правила прибирання основних підрозділів акушерсько-гінекологічного стаціонару.
8. Проаналізуйте особливості санітарної обробки вагітних та роділь у приймальному відділенні пологового будинку.
9. Назвіть особливості дотримання лікувально-охоронного режиму в акушерськогінекологічному стаціонарі.
10. Вкажіть критичні періоди розвитку плода. Проаналізуйте вплив шкідливих факторів на внутрішньоутробний розвиток плода.
11. Які ознаки зрілості плода ви знаєте? Назвіть ознаки життя і смерті новонародженої дитини.
12. Назвіть ознаки вагітності.
13. Вкажіть методи обстеження вагітних в різні терміни вагітності. 14. Назвіть сучасні методи діагностики стану плода.
15. Охарактеризуйте роль гігієни та дієтики вагітних.
16. Перерахуйте періоди пологів та дайте їм характеристику.
17. Вкажіть основні принципи ведення першого періоду пологів. 18. Назвіть моменти біомеханізму пологів при передньому виді потиличного передлежання.
19. Вкажіть способи відокремлення плаценти від стінок матки у послідовому періоді.
20. Проаналізуйте покази для переведення вагітних і роділь у обсерваційне відділення.
21. Назвіть основні розміри для акушерської оцінки тазу жінки.
22. Перерахуйте основні принципи медсестринського догляду за роділлею в першому періоді пологів.

23. Вкажіть основні показники для клінічної оцінки стану новонародженого за шкалою Апгар.
24. Назвіть ознаки відшарування плаценти та способи видалення посліду.
25. Проаналізуйте і вкажіть рекомендації щодо невідкладного догляду за новонародженим.
26. Опишіть схему психопрофілактичної підготовки до пологів.
27. Вкажіть зміни в організмі жінки в ранньому та пізньому післяпологовому періодах.
28. Назвіть протипоказання з боку матері до раннього прикладання дитини до грудей.
29. Вкажіть основні протипокази до сумісного перебування матері і дитини у післяпологовому періоді.
30. Охарактеризуйте анатомічно та клінічно вузький таз.
31. Вкажіть види неправильних положень та передлежань плода. 32. Охарактеризуйте ранні гестози.
33. Дайте визначення пізнім гестозам, опишіть їх класифікацію за клінічним перебігом.
34. Назвіть принципи лікування пізніх гестозів.
35. Вкажіть фази еклампсії.
36. Проаналізуйте причини та клінічні симптоми самовільного викидня.
37. Назвіть основні клінічні симптоми передлежання плаценти.
38. Опишіть тактику ведення вагітності і пологів при передчасному відшаруванні нормально розташованої плаценти.
39. Проаналізуйте причини та клінічні симптоми при аномаліях прикріплення плаценти.
40. Назвіть причини та клінічні симптоми гіпотонії і атонії матки. 41. Вкажіть клініко-діагностичні критерії геморагічного шоку.
42. Назвіть основні принципи організації переливання крові та її компонентів в акушерсько-гінекологічному стаціонарі.

43. Охарактеризуйте етапи поширення післяпологових інфекційних захворювань.
44. Назвіть основні принципи лікування і профілактики післяпологових захворювань.
45. Назвіть основні симптоми гінекологічних захворювань.
46. Вкажіть методи обстеження гінекологічних хворих.
47. Назвіть ступені чистоти піхви.
48. Вкажіть показання до УЗД, ендоскопічних методів дослідження.
49. Проаналізуйте техніку виконання ендоскопічних методів дослідження.
50. Вкажіть тести функціональної діагностики, покази до їх застосування.
51. Опишіть клінічну картину при неспецифічних запальних захворюваннях жіночих статевих органів.
52. Охарактеризуйте запальні захворювання, які передаються статевим шляхом.
53. Вкажіть класифікацію пухлин геніталій.
54. Назвіть порушення менструального циклу.
55. Проаналізуйте причини та клінічні симптоми різних форм безпліддя.
56. Дайте характеристику ознакам травм статевих органів.
57. Опишіть клінічні симптоми прогресуючої та перерваної позаматкової вагітності.
58. Проведіть дифдіагностику апоплексії яєчника і перекруту ніжки кістоми яєчника.
59. Назвіть основні принципи догляду за гінекологічними хворими. 60. Вкажіть групи медикаментозних препаратів для лікування гінекологічних хворих.
61. Назвіть фізіотерапевтичні методи лікування гінекологічних хворих.
62. Вкажіть основні задачі відділення оперативної гінекології.
63. Назвіть сучасні види наркозу.

64. Охарактеризуйте основні типи акушерських та гінекологічних операцій і їх технічні особливості.
65. Перерахуйте покази та протипокази до кесарського розтину.
66. Назвіть покази до родорозрішення шляхом накладання акушерських щипців, вакуум-екстрактора, екстракції плода за тазовий кінець.
67. В чому полягає передопераційна підготовка гінекологічної хворої?
68. Охарактеризуйте принципи догляду в післяопераційний період. 69. Дайте визначення статевому дозріванню.
70. Охарактеризуйте нормальний менструальний цикл та його регуляцію.
71. Назвіть сучасні методи контрацепції.
72. Вкажіть основні клінічні симптоми захворювань, що передаються статевим шляхом, профілактичні заходи.
73. Охарактеризуйте нейро-ендокринні синдроми, клінічні прояви та лікування.

Перелік необхідних навичок:

1. Проводити суб'єктивне дослідження.
2. Вимірювати зовнішні розміри таза.
3. Заповнювати індивідуальну карту вагітної, обмінну карту вагітних, роділь та породіль, історію пологів.
4. Проводити санітарну обробку роділь та породіль.
5. Проводити загальне об'єктивне обстеження: огляд жінки, пальпацію, перкусію, аускульту.
6. Здійснювати спеціальне гінекологічне дослідження: огляд ЗСО, огляд шийки матки в дзеркалах, бімануальне, вагінальне дослідження (на фантомі).
7. Проводити бактеріоскопічне та бактеріологічне дослідження виділень у жінок(на фантомі).
8. Здійснювати підрахунок перейм пальпаторним методом.
9. Вислуховувати серцебиття плода.
10. Проводити кардіотокографію плода.

11. Здійснювати амніоскопію.
12. Визначати ознаки зрілості плода.
13. Вимірювати обвід живота, ВДМ.
14. Визначати пульс , його характеристику, реєструвати дані в історії пологів.
15. Вимірювати артеріальний тиск, надавати йому характеристику, реєструвати дані в температурному листку.
16. Відтворювати біомеханізм пологів при передньому виді потиличного передлежання.
17. Надавати акушерську допомогу в пологах.
18. Здійснювати первинний туалет новонародженого в пологовій залі.
19. Визначати стан плода за шкалою Апгар.
20. Визначати ознаки відшарування плаценти (на фантомі).
21. Демонструвати ознаки виділення посліду, який відшарувався (на фантомі).
22. Проводити огляд цілісності плаценти та навколоплідних оболонок.
23. Визначати об'єм крововтрати в пологах.
24. Проводити догляд за молочними залозами.
25. Проводити зціджування грудного молока.
26. Проводити туалет породіль.
27. Проводити ручне відокремлення і видалення посліду.
28. Проводити зовнішній масаж матки.
29. Налагоджувати в/в краплинне введення кровозамінників.
30. Проводити підготовку інструментарію для діагностичного вишкрібання стінок матки.
31. Підготувати набір інструментарію для пункції черевної порожнини через заднє склепіння піхви.
32. Підготувати набір інструментарію для біопсії шийки матки.

33. Проводити підготовку жінки до УЗД.
34. Збирати, зберігати та відправляти матеріал на гістологічне дослідження.
35. Проводити піхвову ванночку, піхвове спринцювання.
36. Проводити катетеризацію сечового міхура.
37. Демонструвати введення у піхву мазьового тампона.
38. Закладати у піхву порошкоподібні лікарські засоби.
39. Підготовлювати жінку до гінекологічних операцій(планових та ургентних).
40. Надавати невідкладну допомогу при важких формах пізнього гестозу.
41. Надавати невідкладну допомогу при гіпотонічній матковій кровотечі.
42. Надавати невідкладну допомогу при патології третього періоду пологів.
43. Здійснювати медсестринський догляд в післяопераційному періоді.

11. Рекомендована література

Основна

1. А.М. Громова, Г.М. Алтуєв, В.В. Лойко Клінічне медсестринство в акушерстві і гінекології, "Здоров'я" 2011. — 582 с.
2. Акушерство і гінекологія: У 2 кн. — Кн. 1: Акушерство: підручник / За ред. В.І.Гриценка, М.О. Щербини. — К.: ВСВ “Медицина”, 2011. — 424 с.
3. Акушерство: підручник / С.В. Хміль, Л.І. Романчук, З.М. Кучма. — Тернопіль: Підручники і посібники, 2011. — 624 с.
4. Медсестринство в акушерстві: підручник / С.В. Хміль, З.М. Кучма, Л.І. Романчук. — Тернопіль: Підручники і посібники, 2015. — 336 с.
5. Назарова І.Б. Невідкладні стани в акушерстві: навч. Посібник. — К.: Медицина, 2011. — 102 с.
6. Назарова І.Б., Самойленко В.Б. Фізіологічне акушерство: підручник. — К.: Медицина, 2014. — 408 с.
7. Посібник для практичних занять з акушерства / О.М. Колодочка, В.В. Пузій, О.П. Шамаріна та ін.; за ред. Л.О. Мороз. — К.: Здоров'я, 2012. — 280 с.

8. Назарова І.Б. Медсестринство в акушерстві: Підручник. — К.: Медицина, 2011. — 224 с.
9. Гінекологія: підручник для мед. ВНЗ I—III рівн. акред. / О.В. Степанківська, М.О. Щербина. — К.: Медицина. — 2010. — 432 с.
10. Губенко І.Я., Шевченко О.Т., Бразалій Л.П., Апшай В.Г. Медсестринський процес: Основи сестринської справи та клінічного медсестринства. — К.: Здоров'я, 2011.- 278 с.
11. Інфекційний контроль у медичних закладах: навч. посіб. / За загальною редакцією І.Я. Губенко. — Черкаси, 2013.- 108 с.
12. Мороз Л.О. Гінекологія. — К.: Здоров'я, 2012.- 304с.
13. Хміль С.В. Медсестринство в гінекології. — Тернопіль: Підручники і посібники, 2016.- 286 с.
14. Медсестринство в гінекології: навч. посіб. / І.Б. Назарова, А.А. Пісарев, О.В. Михайлов. — 2-е вид., переробл. та допов. — К.: ВСВ “Медицина”, 2010. — 248 с.
15. Хохліч Т.І. Практикум з гінекології. — К.: Здоров'я, 2012.- 86 с.

Додаткова література:

1. Губенко І.Я., Шевченко О.Т., Бразалій Л.П., Апшай В.Г. Медсестринський догляд за пацієнтом. — К.: Здоров'я, 2011 — 248 с.
2. Кудрявцева Т.О. Сестринський процес: етапи, зміст, документація. — К.: Здоров'я, 2011.-78 с.
4. Планування сім'ї. Інститут захисту життя. — Львів, 2011.- 108 с. 5. Венцківський Б.М., Камінський В.В, А.Я. Сенчук, О.О. Зелінський та інші Посібник "Невідкладні стани в акушерстві" 2011- 246 с.

Електронні ресурси:

1. Мультимедійне забезпечення лекцій та семінарських занять.
2. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII (ст. 16). [Електронний ресурс] — режим доступу http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T141556.html.
3. Наказ МОН України від 05.12.18р. № 1344. «Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 223 «Медсестринство» для першого

(бакалаврського) рівня вищої освіти». [Електронний ресурс] – режим доступу <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishchaosvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/223-medsestrinstvo-bakalavr.pdf>.

4. Наказ МОЗ України від 01.06.2013 р. «Про затвердження протоколів медичної сестри (фельдшера, акушерки) з догляду за пацієнтом та виконання основних медичних процедур та маніпуляцій». [Електронний ресурс] – режим доступу <https://zakon.rada.gov.ua/go/v0460282-13>.

5. Реєстр медико-технологічних документів. [Електронний ресурс] – режим доступу <https://dec.gov.ua/mtd/home/>

6. Галузеві стандарти та клінічні настанови. [Електронний ресурс] – режим доступу https://dec.gov.ua/cat_mtd/galuzevi-standarti-ta-klinichni-nastanovi/

7. А.М.Громова, Г.М.Алтуєв, В.В.Лойко Клінічне медсестринство в акушерстві і гінекології, "Здоров'я" 2011. — 582 с.

8.

http://kingmed.info/knigi/Sestrinskoe_delo/book_2201/Klinichne_medsestrinstvo_v_akushers_tvi_ta_ginekologiyi-Gromova_AM_Altuev_GM_Loyka_VV-2004-pdf